



18. Oktober 2023

UKA2023/112

0,25 literi tikillugu imaqarsinnaasumut imeruusaatit puuinut akitsuut (Akitsuutit normuat 034) aammalu 0,25 literi sinnerlugu imaqarsinnaasumut imersuusaatit puuinut akitsuut (Akitsuutit normuat 035), §1 imm.1, nr.6-mi litra a aamma litra b allassimasut peerneqarsinnaaqqullugit Inatsisartut Inatsisaannut nr.17 22. November 2011-meersumut allanguutissatut siunnersuummik saqqummiussinissamut Naalakkersuisut peqquneqarnissaat pillugu Inatsisartunut aalajangiiffigisassatut siunnersuut.

(Inatsisartunut Ilaasortaq Jens-Frederik Nielsen, Demokraatit)

Siunnersuuteqartoq Siumumiit qujaffingerusupparput.

Siumumiit siunnersuut tunngaviatigut paasilluinnarparput, inuuniarnikkummi oqilisaassinissamut tunngaveqarmat. Qularnanngilluinnarpoq ukiup nikerinnerani nunatsinni imeruusaataarniarneq allanguuteqartussaavoq, utertitsisarnermut periusissaq nutaaq atuutilertussaammat.

Qanoq aningaasalersorneqarsinnaaneranut siunnersuuteqartumit tikkuarneqartoq Siumut tungaaniit tapersernatigu oqaatigissavara, taannami atuukkunnaarsinneqarpoq kingumullu atuutilerseqqissallugu pissusissamisoorani.

Siumumiillu ersarissumik isummersimanerput attapparput, llanngaasiviup atuutilerseqqinnissaa isumaqatiginngilarput.

Illua tungaatigut Naalakkersuisut akileraartarnikkut aaqqissuusseqqileruttorput, aaqqissuussineq siunertaqarpoq akileraartarnikkut ajornanngillisaanissamik, isertitakinnerit aammalu isertitaqqortunerit inuiaqatigiinni naligiinnerulernissaat allarpasuillu.

Siunnersuutip taamaatsillugu akuerineqassappat kalluagassagut amerlassaqaat. Soorlu meeqqat atugaannut tunngasut, peqqinnissaqarfimmut tunngassuteqartut pisariaqartitsereeqisorlu qaavatigut akiligassanik imaattunik qallersuinnassagutsigu, taava soq imminut aperissanngilagut ilumut “pukuinnarlutalusooq” suleriuseqaannassanerput.

Politikkikkut suliat ilivitsut aaqqissuusseqqivinnerit Naalakkersuisut, partiillu akorniminni maanna suliarileruttorpaat, Siumumiillu tamanna isumalluarfingalugu, saqqummiunneqarpata aamma oqalliseqataalluarnissatsinnut qilanaarpugut.

Tamakku saniatigut Siumup arajutsisimanngilaa, maqitsitsivik ilisimatitsisimammat suliaminik unitsitsiniarluni. Tamanna akitsuutininut pineqartunut qularnanngitsumik malitseqartussaavoq, qanorlu nunatta karsianut isertitaqarnerulernissaq naatsorsoqqissaaneqarsimanngilaq aammalumi ajornakusuussalluni, suliluunnit utertitsisarnermut inatsit atuutilinngittoq nalileqqissaassagutsigu.



Puiaasat amerlanerusut eqquussuuttussanngussavagut, aamma assinganik utertittalertussaassavagut. Pissutsit nutaat tamakku paasinissaanut Siumut utaqqimaaqqaarniarpoq, erseqqissassavarpulli ilisimalikkat tunngavigalugit piffissanngorpat nutaamik nalilersuinissaq Siumup ammaffigimmagu.

Ilanngullugu Siumumit eqqaarusupparput, aningaasanik nutaanik isaatitsiffissatsinnik eqqartuinerusariaqalersugut. Aningaasanik nutaanik pisariaqartitsinerput avaqqunneqarsinnaanngilaq, aatsaallu tamanna naammassisinnaanngorutsigu malunnaateqarluartumik inuuniarnerput tamatsinnut oqilisarsinnaanngussavarput.

Tamanna tikitserlugu nunatsinni isertitat assigiinnginnerujussuat iliuuseqarfigisariaqartoq Siumut isumaqarpoq. Suliassallu taassuma – akileraartarnikkut aqqissuusseqqinnikkut – naammassineqarnissaa Siumup isumalluarfigaa.

Siumup nunatsinni suliffeqarfinnik aammalumi nerisassanik, atortussianik pilersitserusuttut tapersersorpagut. Taamaattumik akileraarutit allallu atorlugit tamakkua aamma aqunneqarsinnaasut ilisimavarput. Assersuutiginnarlugumi utertitsisinnaanermut inatsimmut naapertuuttumik puujaasanik pilersitsilluni akiginiaarusuttut akitsuuteqassanngillat aammalumi nunatsinni immiornermik ingerlatsisut, imermik tuniniaarusuttut nunanik allanik equngasumik unammillerneqannginnissaat pingaaruteqarpoq, nalilersuinermi eqqartorneqarnissaat.

Nunatta nammineq isertittagaasa qaffakkiartornerat ilutigalugu nioqqutissanut akitsuutit aningaasaqarniarnitsinnut isumalluutaanerat annikilliarortittariaqarparput, aammalu atortut nioqqutissiallu inuussutissarsiornermi inuuniarnermilu pisariaqartitat salliutillugit akitsuutit inissinneqartassallutik.

Siunnersuuteqartup akitsuutit piivissornissaanut siunnersuutaa isumatusaarnertut isiginngilarput, kisiannili isumaqarput eqquussinermut akitsuutit eqqartorneqartut nalilersorluarsinnarlugit aaqqiivigineqarnissaat isumaqatingaarput. Tassami atuisut, innuttaasut, suliffeqarfiit il. Il. Attuumassuteqarsinnaasunut sunniutissaat Siumumiik qulaajaqqaarnissaat pingaaruteqartipparput.

Siumumiik siunnersuutip tunngaviusumik isumaa paasivarput, akitsuutilli tamaasa piivissornagit, nalilersorluakkamik aaqqiivigineqarnissaat Ataatsimiisitaliani suliarisassanngorlugit innersuukkumavagut. Pingaarnertut Akileraartarnermut aningaasanullu ataatsimiisitaliamut ingerlanissaa innersuupparput aammali avatagiisinut aammalumi peqqinnissaqarfimmut attuumasinnaasortaasa eqqartorluarneqarnissaat pisariaqartitsineq naapertorlugu qaaqquisinnaanissaq innersuutigerusupparput.

Kuno Fencker
Siumut